Vask bort klimaendringene

Hus og hytter føler klimaendringene på kroppen. Mildere og fuktigere vær fører til mer sopp og alger på husveggene. Vask det bort før det gjør skade.

Av ifi.no

Sopp og alger på ytterveggene er egentlig ikke et nytt problem, men mildere og fuktigere klima gir mikroorganismene bedre livsbetingelser. Samtidig setter miljøhensyn stadig strengere krav til hva slags fungicider (sopp- og algehemmende midler) vi kan tilsette malingen. Det betyr at vi må bli litt flinkere til selv å passe på huset. Det kan vi gjøre med en skikkelig vask.

Skitt er mat for sopp

Tidligere var utvendig maling tilsatt bly, tinnforbindelser eller kvikksølv for å holde skadelige mikroorganismer unna husveggene. Dette er for lengst forbudt. Nå gjelder strenge krav til tilsetningsstoffer. Men den teknologiske utvikling har gitt oss enkelte fungicider som i kombinasjon med gode

bindemidler gir høykvalitetsmalinger med bedre resistens mot mikroorganismer enn en del øvrige produkter.

Noen fungicider vaskes ut med regnvannet. Vi kan få en god effekt mot svertesopp og alger de første årene, men deretter avtar virkningen. Andre løsninger er en mer langsom utskillelse av de effektive stoffene. Vi får lang virketid, men mindre mengder av gangen kan gi en svak vekst av svertesopp, spesielt der hvor regnvannet ikke vasker vekk støv, skitt og pollen.

Hvite hus mest utsatt

Svertesopp kommer fortrinnsvis på hvite eller lyse hus. Årsaken er at et solbelyst hvitt hus aldri får høyere overflatetemperatur enn 35 grader C. Dette kan soppen leve med. Men jo mørkere huset er, dess høyere blir temperaturen. Et sort hus kan få en overflatetemperatur på 70-80 grader. Dette blir for hett for soppen.

Svertesopp er mer skjemmende en farlig. Verre er det med alger (grønske). Algene kommer fortrinnsvis på lite solbelyste flater. De holder på fuktigheten og kan dermed over tid gi grobunn for farligere organismer som for eksempel råtesoppene.

Tidligere forvitret malingene mer (krittet). Overflaten hadde dermed en slags selvrensende effekt. Nå skal malingen holde på både farge og glans over tid, hvilket betyr at denne effekten mer eller mindre er blitt borte.

Ikke bruk høytrykksspyler

For at huset skal se pent ut, og dessuten hindre problemer på sikt, anbefales årlig vask. Bruk en husvask. En kraftigere vask matter ned overflaten og skal bare brukes før huset skal males på nytt. Bland ut vaskemiddelet som beskrevet i bruksanvisningen.

Du kan påføre midlet med en sprøyte, eller ved hjelp av kost eller svamp.

Start nederst på veggen og arbeid deg oppover. Hard skrubbing er normalt ikke

nødvendig. Det er kjemikaliene som skal gjøre jobben. Etter 10-15 minutters virketid kostes flaten lett og spyles ren med hageslangen. Nå starter du ovenfra.

Ikke bruk høytrykksspyler! Den kan ødelegge panelet. For høyt trykk river løs maling og trefibre. Dessuten vil vann presses inn mellom panelbordene og gi fukt i underlaget som i verste fall kan føre til skader.

Pass på å utbedre skader

Etter at huset er vasket ser det nærmest nymalt ut. Vaskejobben gir fin anledning til å inspisere malingflaten og eventuelt utbedre skader. Blærer, krakeleringer og løse flak skrapes bort. Bart treverk grunnes og flekkmales.

Sjekk også spikerhull. Slike hull i paneloverflaten kan være fuktfeller om de får stå ubehandlet.

Bruk som sagt en kraftig vask om hele huset skal males. Samtidig som det gir den nye malingen god vedheft, fjernes skitt og mikroorganismer som ellers ville trives som i et drivhus i sjiktet mellom malingstrøkene.

Dette trenger du

- Husvask/kraftvask eller tilsvarende. Skal du male etter vask velger du et kraftigere vaskemiddel.
- Forlengerskaft
- Vaskekost
- Bøtte
- Hagesprøyte
- Hansker